

නිල් කකුළුවෝ පුවත් හසුන අංක 2

2014 ජූලි දෙසැම්බර කලාපය

ශ්‍රී ලංකා මුහුදු ආහාර අපනයනය කරුවන්ගේ සංගමයේ (එස් .ඊ .ඒ .එස්. එල්) අනුග්‍රහය ඇතිව සංස්කරනය කරනු ලබන නිල් කකුළුවෝ පුවත් හසුනෙහි දෙවන කලාපය ඔබවෙත ඉතාමත්ම සාදරයෙන් පිලිගන්වනු කැමැත්තෙනම්. පසුගිය මාස 6 ක පමණ කාලය ප්‍රධාන රාජකාරී කටයුතු දෙකක් නිසා ඉතාමත්ම අවිච්චි ලෙස ගෙවුනි. එනම් එක් පැත්තකින් **සංක්‍රමණිකයන් සදහා වූ අන්තර් ජාතික සංවිධානයේ (අයි.ඕ.එම්)** මූල්‍ය අනුග්‍රහය ඇතිව පුත්තලම කලපුව ආශ්‍රිත නිල් කකුළුවන් බෝවීම් අනුපාතය ධීවර කටයුතු තීරසාර ලෙස කරගෙන යාම සදහා කොපමණ තරමකට යහපත් මට්ටමක පවතින්නේද යන්න පිළිබදව කරන ලද සමීක්ෂණය නිම කරන ලදී . දෙවනුව **ජාතික ජලජ සම්පත් සංවර්ධන සහ පර්යේෂණ ආයතනයේ (නාරා ආයතනය)** මැදිහත් වීම තුල යාපනය සහ කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්ක ආශ්‍රිත වෙරළ තීර වල නිල් කකුළුධීවර කර්මාන්තයේ සංවර්ධනයට අදාලව ජෛව විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ තක්සේරු කිරීම පිළිබදව දිගු කාලීන පර්යේෂණ කටයුතුද නිමකර ඇත. මෙම පර්යේෂණ කටයුතු වලට අමතරව කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ පුන්කරි ධීවර සමූපකාර සමිතියේ මැදිහත්වීම හරහා බෙන්ගාල බොක්ක සාගර තීරයේ නිල්කකුළු වන්බෝවීමේ හැකියාව ආශ්‍රිත වර්ධනය තත්වය පිලිබදවද අධ්‍යයන කටයුතු නිම කරන ලදී .මෙම පුවත් හසුන තුළින් මෙම සියලුම අධ්‍යයනයන්ගේ ප්‍රතිඵල පිලිබදවද තොරතුරු හෙලිදරව් කිරීමට අපේක්ෂා කරමු.

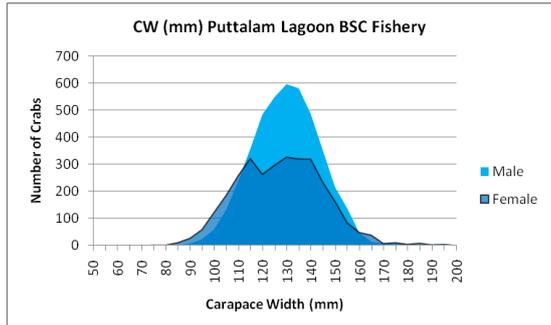
පුත්තලම කලපුව ආශ්‍රිත නිල් කකුළු ධීවර කටයුතු පිලිබදව සිදුකරන ලද පර්යේෂණය : පුත්තලම කලපුව ගත්කල ශ්‍රීලංකාව ආශ්‍රිත නිල්කකුළුවන් බෝවන ප්‍රධානතම සාගර තීර දෙකෙන් එකක් ලෙස සැලකිලි හැකිය. සංක්‍රමණිකයන් පිලිබද අන්තර්ජාතික සංවිධානයේ අනුග්‍රහය ලබාගැනීමෙන් සහ මුහුදු ආහාර අපනයනය කරුවන්ගේ සංගමයේ උපදේශකත්වයෙන් මෙම ධීවර කටයුතු සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේදී දායකත්වයෙන් මෙම පර්යේෂණ කටයුතු 2014 වර්ෂයේ ජූනි සිට දෙසැම්බර් දක්වා කාලය තුළදී සිදුකරන ලදී.

පාලකුඩා ආනවාසල සහ බත්තලන්ගුණුව යන ප්‍රදේශයන්හි වෙසෙන ධීවර ජනතාවගේ සහයෝගයෙන් මෙම පර්යේෂණ කටයුතු ක්ෂේත්‍ර මට්ටමෙන් සිදුකරන ලද අතර ශ්‍රී ලංකාව පැත්තෙන් සලකා බලන විට මෙබඳු පර්යේෂණ ක්‍රියාවලියක් සිදුකරන ලද ප්‍රථම අවස්ථාව වශයෙන්ද සදහන් කලහැකිය. මෙසේ ක්ෂේත්‍රයෙන් රැස්කරගන්නාලද දත්ත විශලේෂණය කරන ලද්දේ බටහිර **මිස්ට්‍රේලියාවෙහි මොනැෂ් විශ්ව විද්‍යාලයේ විශේෂඥයින් දෙපලක් වන ආචාර්ය ඇඩ්වින් භාඩියක් සහ ආචාර්ය ජෙරමිප්‍රන්ස්** යන මහතන් විසින්ය. මෙම මූලික පර්යේෂණයේ ප්‍රතිඵල අනුව ඉහත සදහන් කරනලද අනුපාතයේ අගයේ අගය 0.46 ක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර ජාත්‍යන්තර සාගර භාරකාරත්ව ආයතනය මගින් ප්‍රකාශිත දත්තයන් අනුව සැසඳීමේදී මෙම අගය ස්ථිරසාර අගයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කල හැකිය.

මෙම පර්යේෂණ කටයුතු වලට සමගාමීව පාලකුඩා ආනවාසල සහ බත්තලංගුණුව යන කලපු සහ මෝය කලාප ආශ්‍රිතව තවත් කාර්යයන් කිහිපයක්ම සංක්‍රමණිකයන් පිලිබද අන්තර්ජාතික සංවිධානයේ අනුග්‍රහය ඇතිව ඉටු කරන ලදී එනම් ට්‍රෝලර් යාන්ත්‍රික ධීවර කටයුතු පිටුදැකීමේ වැඩසටහන සහ කංගුස් දැල් ඇතුලත්ව තහනම් දැල්පන්න භාවිතය පිටු දැකීමේ වැඩසටහන ආදිය සදහන් කල හැකිය. ඒ අනුව ධීවර පවුල් 33 ක් සදහා දැනට ඔවුන් භාවිතා කරන තංගුස්දැල් පුත්තලම දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේද මැදිහත් වීම හරහා විනාශ කොට නිත්‍යානුකූල දැල් පන්න ලබාදීමද සිදුකරන ලදී .

ධීවර කටයුතු සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය සහ එහි කළමනාකරණ කටයුතු: ශ්‍රී ලංකාවෙහි නිල්කකුළු ගහනය ආශ්‍රිත ජෛවවිද්‍යාත්මක පර්යේෂණයන් ඉටුකිරීමත් අස්වැන්නේ පලදායීතාවය කළමනාකරණ කටයුතු සිදුකිරීමත් සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් පිළිපැදීමත් මෙම වැඩසටහනේ මූලික ඉලක්කය වන්නේය. මෙහිදී විශේෂයෙන්ම සලකාබලන කරුණක් වන්නේ නිල් කකුළුවන්ගේ බෝවීමේ හැකියාව පිලිබදව සැලකිලිමත්වන පර්යේෂණ කටයුතුය.

පුත්තලම කලපුව තුළ අල්ලාගනු ලබන නිල්කකුළුවන්ගෙන් වැඩි ප්‍රතිශතයක් බිත්තර දමනතෙක් වර්ධනය නොවූ සලකාබලන ප්‍රමාණයට වඩා දිගින් සහ බර ප්‍රමාණයෙන් අඩු සතුන්බවට අපවිසින් රැස්කරගන්නාලද දත්ත පරීක්ෂා කර බලන ලද විශේෂඥයින් දෙපලක් වන ආචාර්ය ඇඩ්වින් හාඩ්සන් සහ ආචාර්ය ජෙරමිප්‍රන්ස් යන මහතුන්ගේ පර්යේෂණය තුලින් අවධාරනය කොට ඇත . දැනට දකුණු ආසියානු සහ ආසියානු කලාපය තුළ මෙම තත්වය වර්ධනය වුවහොත් එය නිල් කකුළු ධීවර කර්මාන්තය කෙරෙහි එය ඉදිරියේදී ප්‍රහල අභියෝගයක් වන්නටද පිලිවන.

2014 ඔක්තෝබර් මාසයේදී **නාරා ආයතනයේ ප්‍රධානී**

හපුතංඡ්‍රී මහතා ඇතුලු පර්යේෂණ කණ්ඩායමක් මගින් යාපනය අතුලත්වන පරිදි උතුරු මුහුදේ නිල් කකුළුවන්ගේ ජීවන චක්‍රය සහ පැවැත්ම හා බැඳී සාගර ජෛවවිද්‍යාත්මක පරිසරය පිලිබදව තක්සේරු කිරීම උදෙසා වර්ෂය පුරාම දිවෙන පර්යේෂණ ක්‍රියාවලියක් අරඹා ඇත. මෙම පර්යේෂණයේදීද නාරා ආයතනය වැඩි අවධානය යොමුකරන්නේ පෙර අධ්‍යයනයේදී මෙන්ම කකුළුවන්ගේ දිග බර පරිණතත්වය බෝවන කාලසීමාව සහ මත්ෂ්‍ය ආහාර දාමයන් ඇතුලත් සාගර ජෛවවිද්‍යාත්මක සාදක වන අතර මෙම කරුණු නිල් කකුළු වන්ගේ ජීවන චක්‍රයේ පැවැත්ම සඳහා කෙතරම් දුරට ඉවහල්වන්නේද යන්න පිලිබද මෙම ධීවර කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ පාර්ෂ්වකාර ආයතන සහ සංවිධානයන් වෙත දැනුවත් කිරීමය. ඒ අනුව නාරා ආයතනයේ මෙම පර්යේෂණයේ මූලික වාර්ථාව 2015 මාර්තු මස අවසානයේදී පමණ හෙලිදැක්වීමට නියමිතය.

2015 දෙසැම්බර් මාසයේදී ඉටුකරන ලද තවත් වැදගත් කටයුත්තක් වූයේ පුත්තලම සහ කල්පිටිය මෝය කලාපයේ **අනවසර ට්‍රෝලර්යාත්‍රා යොදාගැනීම වැළැක්වීමේ** වැඩසටහනේමූලික පියවර ලෙස ධීවර කටයුතු සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ අනුග්‍රහයෙන් **පරිසර සංරක්ෂණ භාරය** සමග එක්ව දියත්කරන ලද වැඩසටහනය. මෙහි ඊලඟ පියවර වන්නේ ධීවර ප්‍රජාවගේමූලික අයිතිවාසිකම් කඩවන ආකාරයේ ක්‍රියාදාමයක් සිදුවන බව හැඟියන හෙයින් නීති **ධීවර සංවර්ධන වැඩසටහනේ ජෛෂ්ඨ නිලධාරී විවර් ඊසව්** සහ මෙරට නීති විශාරදයන්ගේද උපදෙස් පරිදි නෛතික ක්‍රියාමාර්ග වලට ඵලබ්මට අදහස් කර ඇත්තෙමු.

එමෙන්ම දෙසැම්බර් මස අවසානයේදී සිදුකරනලද තවත් වැදගත් කටයුත්තක් වූයේ මෙරට ප්‍රමුඛ පෙලේ මුහුදු ආහාර අපනයනය කරන සමාගම් වන ඇල්ෆෙක්ස් මැරීන් , සිලෝන් ෆිෂ් , නම්බපන්නි ශීඝ්‍රඩි , යන සමාගම් සමග එකාබද්ද විමෙන් එෆ්අයිපී නොහොත් ධීවර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ 2015 සැලැස්ම පිලිබදව දැනුවත්කිරීමේ වැඩසටහන පවත්වන ලදී. මෙහිදී අවධාරනය කරන ලද තවත් කරුණක් වූයේ නිල් කකුළු ආශ්‍රිත මුහුදු ආහාර නිශ්පාදන ක්‍රියාවලියෙහි නිරසාර බව දකුණු ආසියාවෙහි නිශ්පාදන සඳහා ඇමරිකානු විකල්ප වෙළදපල ක්‍රියාමාර්ග සොයාබැලීම සහ මෙතුලින් අදාල සමාගම් සඳහා ලබාගතහැකි සෘජු සහ වක්‍ර ප්‍රතිලාභ කවරේද යනාදි කරුණු පිලිබදවය.

මෙහිදී තවත් අවධාරණයට ලක්වූ කරුණක් වන්නේ මුහුදු ආහාර නිශ්පාදනවල නිරසාර බවට අමතරව තවත් වෙළදනාම ඇසුරෙන් අලුත් නිශ්පාදන පිලිබදව ගවේශණය කිරීම ආදී කරුණුය. මෙම රැස්වීම නිම වූයේ අපගේ ධීවර කටයුතු සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා තවදුරටත් අඩුබරව සහයෝගිත්වය ශ්‍රී ලංකා මුහුදු ආහාර නිශ්පාදන සංගමයට 2015 වර්ෂයතුලදීත් ලබාදීම පිලිබදව ප්‍රතිඥාව ලබාදීමත් සමගය.

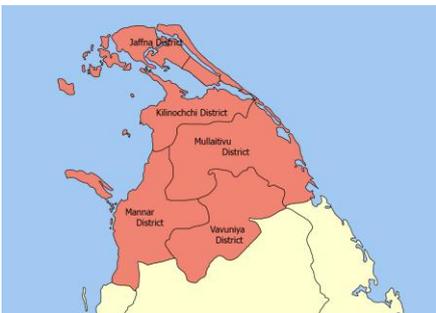

මෙම ධීවර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියට අදාලව ප්‍රදාන සියලුම ලිපිලේඛන ආදිය ලෙස සකනු ලබන තුන් අවුරුදු වැඩසටහනේ තර්කාරාමු විග්‍රහය, වාර්ෂික සැලසුම, අයවැය ,ඇතුලත් මූල්‍ය තොරතුරුද කාර්යදර්ශක ඇගයීම සහ නියාමනය පිලිබදව සියලුවාර්ථා අප සතුව පවතින අතර(www.seas.lk) යන වෙබ් අඩවියට පිවිසීමෙන් මෙම සියලු තොරතුරු ලබාගතහැකිය. තවද මෙම ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු සහ මෙතෙක් ලබාකරගත් ඉලක්ක වල නිරවද්‍යතාවය යන කරුණු තුන්වෙනි පාර්ශවයක් මගින්ද තහවුරු කරනු ඇත.

ධීවර කටයුතු සංවර්ධනය කිරීම පිළිබඳ උතුරු ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක වැඩසටහන .

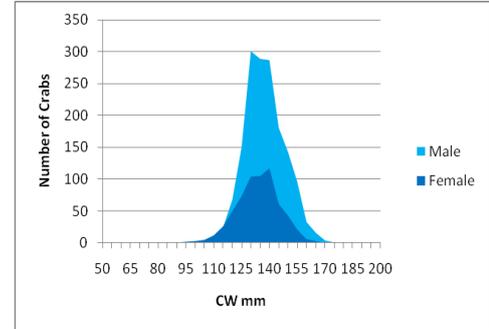
ඉන්දියන් සාගරයේ ෆෝක් සමුද්‍ර සංධිය ආශ්‍රිත මුහුදු කලාපයෙන් අඩක් ඉන්දියාව සතුවන අතර අතින් අර්ධය තුළ ධීවර කටයුතු සිදුකරනු ලබන්නේ යාපනය කිලිනොච්චිය සහ මන්නාරම යන දිස්ත්‍රික්ක වල වෙසෙන ධීවර ප්‍රජාව විසිනි. මෙම කලාපයේ පවත්නා සාගර ජෛවවිවිධත්ව සාධක නිල්කකුළුන් සිසුයෙන් බෝවීමට ඉවහල් වී ඇත . ඒ අනුව **අන්තර්ජාතික කම්කරු සංවිධානයේ අනුග්‍රහය ඇතිව ක්‍රියාත්මක ලිඛි ව්‍යාපෘතිය** මගින් කිලිනොච්චිය පුනාකාරී ධීවර සමූපකාර සංගමයේ හවුල්කාරත්වය යටතේ දැනට ක්‍රියාත්මකවෙයි මෙම වැඩසටහන මගින් මෙම ප්‍රදේශයේ ධීවර ප්‍රජාව ආර්ථික වශයෙන් සවිබල ගැන්වීම මූලික වශයෙන් ඉලක්කය කරගෙන ඇත.

මෙම කිලිනොච්චිය ප්‍රදේශයේදී ධීවර සමූපකාර සංගමය සහසම්බන්ධ කරගනිමින් නිල්කකුළුවන්ගේ බෝවීමේ අනුපාතය තක්සේරු කිරීම ආශ්‍රිත අධ්‍යයන කටයුතු පසුගිය නොවැම්බර් සහ දෙසැම්බර් මාසවලදී සිදුකරන ලද අතර මෙම පර්යේෂණ කටයුත්ත සඳහා **කකුළුවන් 6000 ක ප්‍රමාණයක** දිග සහ බර මැනීමත් ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය සහ පරිණාත ලක්ෂණ පිළිබඳව පර්යේෂණ කටයුතු නිමකරන ලදී. මෙසේ ක්ෂේත්‍රයෙන් රැස්කරගන්නාලදී දැන්ව විශලේෂණය කරන ලද්දේ බටහිර ඕස්ට්‍රේලියාවෙහි මොනෂ් විශ්ව විද්‍යාලයේ

විශේෂඥයින් දෙපලක් වන **ආචාර්ය ඇඩ්වින් හාඩ්සන් සහ ආචාර්ය ජෙරමිප්‍රන්ස්** යන මහතුන්ය මෙම මූලික පර්යේෂණයේ ප්‍රතිඵල අනුව ඉහත සඳහන් කරනලද අනුපාතයේ අගය 0.46 ක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර ජාත්‍යන්තර සාගර භාරකාරත්ව ආයතනය මගින් ප්‍රකාශිත දත්තයන් අනුව සැසඳීමේදී මෙම අගය ස්ථිරසාර අගයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කල හැකිබව සඳහන් කර ඇත. තවද පසුගිය දෙසැම්බර් මාසයේදී පුනක්කාරී ධීවර සමූපකාර සංගමය මගින් යාපනය කිලිනොච්චි සහ මන්නාරම යන දිස්ත්‍රික්ක වල වෙසෙන ධීවර සමිති නායකයන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් මාලාවක් දියත්කරන ලදී මෙම වැඩසටහන් වල මූලික අරමුණ වූයේ නිල්කකුළු ධීවර කර්මාන්තයේ සංවර්ධනය උදෙසා ඉවහල්වන ජෛවවිද්‍යාත්මක සහ පාරිසරික සාදක සංවර්ධනය කලයුත්තේ කෙසේද යන්නය මෙම වැඩමුලුව තුළින් සහභාගිවූ ධීවර නායකයින් විසින් දැනට මෙම කර්මාන්තය කෙරෙහි ඇති ගැටලු සහ ඉදිරි අභියෝග පිළිබඳව දිර්ග වශයෙන් සැලකිල්ලට භාජනය කරන ලදී

මෙම ලිඛි ව්‍යාපෘතිය සඳහා මූල්‍ය අනුග්‍රහය ලැබෙන්නේ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය සමග අනුබද්ධ ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානය සහ ඩිස්ට්‍රිලියානු අන්තර්ජාතික සංවර්ධන සංගමයේ ප්‍රජා පුනරුත්ථාපන වැඩසටහනේ තුන්වැනි පියවර යටතේ අනුමත කරඇති මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන යටතේය.

පසුගිය ඔක්තෝබර්මාසය තුලදී **ධීවර සහ ජලජ සම්පත් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් බෙංගාල බොක්ක සංවර්ධන වැඩසටහන** යටතේ පාරිසරික සංවර්ධනයට අදාලව ව්‍යාපෘති වාර්ථාවක් ඉදිරිපත් කරන ලදී . ඒයටතේ ධීවර සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂපේනරාල් වන නිමල් හෙට්ටිආරච්චි මහතා විසින් මුහුදු ආහාර නිෂ්පාදන කරුවන්ගේ සංගමයට මෙන්ම නාරා ආයතනයේ පර්යේෂණ නිලධාරීන් සඳහා ආරාධනාකරමින් සඳහන්කරන ලද්දේ මෙම ව්‍යාපෘතිය දියත් කිරීම සඳහා පාරිභවකරුවන් ලෙස මෙම ආයතනවලද සහයෝගය ලබා දෙන ලෙසටය . මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් සහභාගි කරගනිමින් දිස්ත්‍රික්ක 4 ක්තු ළ ක්‍රියාත්මකවන සමීක්ෂනයක් පැවැත්වීමට යෝජිතය. මෙම සමීක්ෂන ප්‍රතිඵල පදනම් කරගනිමින් නිල්කකුළු ධීවර කටයුතු කළමනාකරණ සැලැස්මක් සැකසීම සඳහා ධීවර කටයුතු සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව අදහස්කොට තිබේ. මෙම කටයුතු සඳහා තාක්ෂණික දායකත්වය ලබාදීමට තීරණය කර ඇත්තේ **වයඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ආචාර්ය සෙවිවන්දි ජයකොඩි** මහත්මිය විසිනි .

2015 වර්ෂය සඳහා වූ ධීවර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියට අදාළ වැඩසටහනුම්: ඒ අනුව 2015 වර්ෂය සඳහාද මෙම ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදහස්කර ඇත. මෙයට සහයෝගය ලබාදුන් අනිකුත් සියලුම ආයතන වන සංක්‍රමණිකයන් පිළිබඳව අන්තර් ජාත්‍ය ආයතනය , අන්තර් ජාතික ධීවර කටයුතු සංවර්ධන ආයතනයේ කැපවුණු පිළිබඳව සභාව, අන්තර් ජාතික කම්කරු සංවිධානය බෙංගාලබොක්ක වැඩසටහන, යන සියලුම ආයතනවල සහයෝගිතාවයද සහ දායකත්වය මෙයට ලැබෙනු ඇත .

1 වන කාර්තුව තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ඉලක්ක

මුහුදු ආහාර නිෂ්පාදන සහ සුරක්ෂිතතාවය: පිළිබඳ වැඩසටහන දිගටම පවත්වාගෙන යාම
මුහුදු ආහාර නිෂ්පාදන නිරසාරතාවය සහ බෙදාහැරීම පිළිබඳව කාර්යක්ෂම ක්‍රියාමාර්ග සහ තවදුරටත් වැඩිදියුණු කිරීම.
සාගර භාරකාරීත්ව සංගමය මගින් දියත්කරනු ලබන තාක්ෂණික පුහුණු වැඩසටහන් තවදුරටත් දියත් කිරීම.
පුනක්කාරී ධීවර සංගමය විසින් ගෝක්සමුදු සංධිය ආශ්‍රිතව දියත් කරනු ලබන පර්යේෂණ කටයුතු තවදුරටත් සිදුකිරීම
 දැනට සිදුකරනු ලබන තහනම් ට්‍රොලර් යාන්ත්‍රික කටයුතු අත්හිටුවීම පිණිස අදාළ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.
නාරාභාසකනය මගින් කරනලද පර්යේෂණ කටයුතු වලට අදාළව පිලියල කරනලද අර්ධ වාර්ෂික වාර්තාව ප්‍රසිද්ධකිරීම
 මුහුදු ආහාර නිෂ්පාදන කරුවන්ගේ සංගමයේ **දෙවන ක්‍රියාකාරී කමිටු රැස්වීම** පැවැත්වීම.
 2015 /2016 වර්ෂ සඳහා අයවැය **සංගමයේ අරමුදල ඇමරිකානු ඩොලර් 100000 ක්** (එක් ලක්ෂයක්) දක්වා වර්ධනය කිරීම.

2 වන කාර්තුව සඳහා යෝජිත ඉලක්ක

පර්යේෂණ වාර්තා ප්‍රසිද්ධියට පත්කිරීම - නිල් කකුලවනගේ බෝවීම පිළිබඳ නක්සේරු වාර්තාව , ධීවර කටයුතු පිළිබඳ නිල්කකුල ධීවර කටයුතු ආශ්‍රිතව තත්ව සමීක්ෂණ වාර්තාව , නිල් හෙව් වැඩසටහන ආශ්‍රිත වාර්තා නිල් කකුළු ධීවර කටයුතු ආශ්‍රිත අස්වනු කළමනාකරණ උපාය මාර්ග ආශ්‍රිත දළ වාර්තාව.
 නිල් කකුල ධීවර කටයුතු සංවර්ධනය පාරිසරික තත්ව සංවර්ධනය සහ කලමනාකරණ කටයුතු ආශ්‍රිතව ව්‍යාපෘතිවාර්තා දෙකක් පිළියල කිරීම.
 තොරතුරු සහ ලේ ලිපිලේඛන යාවත්කාලීන කිරීම.

3 වන කාර්තුවට අදාළ වන ඉලක්ක

ආචාර්ය ජෙරොම් ප්‍රින්සි සහ හෝබියෝක් ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණීම : සහ කකුලවන්ගේ බෝ බෝවීමේ අනුපාතය ගනනය කිරීම ආශ්‍රිත පර්යේෂණ ක්‍රියාවලියට අදාළ තාක්ෂණික පුහුණුකිරීම.
 අස්වනු කලමනාකරණ උපාය මාර්ග වලට අදාළව පිලිපැදිය යුතු නිර්ණායකයන් නිශ්චය කිරීම.

4 වන කාර්තුවට අදාළව ඉලක්ක

කකුලවන්ගේ බෝ බෝවීමේ අනුපාතය ගනනය කිරීම ආශ්‍රිත වාර්ෂික පර්යේෂණ කටයුතු. සහතික කරන ක්‍රියාවලිය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරී මණ්ඩල නිර්ණාය කිරීම.
 තොරතුරු සහ ලේ ලිපිලේඛන යාවත්කාලීන කිරීම

ධීවර කටයුතු සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යනු කුමක්ද : සරළවශයෙන් සඳහන් කලොත් මෙම ව්‍යාපෘතිය හරහා මූලික වශයෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේ මුහුදු ආහාර නිෂ්පාදනය කරනු ලබන්නන්ගේ සංගමයේ සාමාජික සමාගම් වල සහ නිල් කකුළුවන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තයේ නිරසාර සංවර්ධනය උදෙසා දියත් කරනු ලබන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලීන් හෙතෙක රාමුව ආරක්ෂාකිරීම, ආහාර සැකසුම් ක්‍රියාවලියට අදාළ සමස්ත කොටස්කරුවන් වන නිෂ්පාදක පිරිස් , අලෙවිකරුවන් සහ අනිකුත් සාමාජික ආයතන සමගින් අත්වැල් බැඳගනිමින් දියත්වන අඛණ්ඩ ක්‍රියාවලියකි . වන අතර මෙහිදී පහත සඳහන් අංශකෙරෙහි වැඩි අවදානයක් යොමුකරනු ලබයි. **නිෂ්පාදන** මෙහිදී මූලික වශයෙන් ධීවර සමිති සාමාජික ප්‍රජාව සහ සැකසුම් කරනු ලබන සමාගම් කෙරෙහි අවධානය යොමුකරනු ලැබේ. **නීති රෙගුලාසි** මෙහිදී අවධානය යොමුකරනු ලබන්නේ නීති රීති සම්පාදනය කරනු ලබන සහ එම ක්‍රියාවලියට දායක වන රාජ්‍ය අංශය කෙරෙහිය. **සාමාජිකත්ව සහ හවුල්කරුවන්** මෙහිදී අවධානය යොමුකරනු ලබන්නේ සමස්ත ක්‍රියාවලිය කෙරෙහි දායකත්වය දක්වන පාර්ශවකරුවන් පිලිබඳය . **ඒකාබද්ධ තාවය** මෙහිදී අවධානය යොමු කරනු ලබන්නේ මෙම වැඩපිලිවල අන්තර් ජාතික වශයෙන් පිලිගන්නා ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව දියත් කිරීමට සහ අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලියට දායකත්වය සලසන ආයතන පිලිබඳවය.

ඵම සියලුම කරුණු අනුව සලකා බැලීමේදී නිල් කකුළු ධීවර කර්මාන්තය වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ මූලික අතිප්‍රය වන්නේ ඉහත සඳහන් සියලුම නිර්ණායකයන් රෙගුලාසි සහ පිලිගත් සම්මුතීන්ට අනුකූලව මෙම කර්මාන්තය පවත්වාගෙන යාමත් මෙම කර්මාන්තයට සෑම ආකාරයක්න්ම සම්බන්ධ වන පාර්ශවකරුවන්ගෙන් සමන්විත කළමනාකරන ක්‍රියාවලියක් ඔස්සේ දිගින් දිගටම පවත්වාගෙන යාමය